

Sygn. akt I C 782/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant - Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko A. B. (1)

o przywrócenie posiadania

orzeka

I. przywraca powódce M. B. utracone przez nią, wskutek naruszenia przez pozwanego A. B. (1), posiadanie lokalu mieszkalnego położonego w C. przy ul (...) - przez wydanie kluczy do tego lokalu oraz udostępnienie tego lokalu powódce do korzystania;

II. zasądza od pozwanego A. B. (1) na rzecz powódki M. B. kwotę 200 zł (dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. K. kwotę 320 zł (trzysta dwadzieścia złotych) plus podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce M. B. z urzędu;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. K. kwotę 320 zł (trzysta dwadzieścia złotych) plus podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu A. B. (1) z urzędu.

V. odstępuje od obciążenia stron kosztami sądowymi i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 782/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia z dnia 4 lipca 2016 r. M. B. wnosila o przywrócenie jej prawa posiadania lokalu mieszkalnego położonego w C. przy ul (...) poprzez wydanie kluczy do tego lokalu oraz udostępnienie tego lokalu do korzystania powódce.

Powódka w uzasadnieniu pozwu wskazała, że pozostaje w związku małżeńskim z A. B. (1). W trakcie trwania związku małżeńskiego powódka wraz z pozwanym A. B. (1) kupili lokal mieszkalny położony w C. przy ul (...) do majątku wspólnego. W mieszkaniu tym mieszkała razem z mężem do 18 listopada 2015 r. W dniu 19 listopada 2015 r. po kłótni z mężem opuściła lokal mieszkalny. Gdy po kilku godzinach próbowała wrócić do mieszkania pozwany jej to

uniemożliwił. A. B. (1) zmienił zamki do drzwi wejściowych i nie chce udostępnić kluczy powódce ani zezwolić jej na korzystanie z lokalu.

Na wniosek powódki, postanowieniem z dnia 3 stycznia 2017 r. referendarz sądowy ustanowił dla powódki pełnomocnika z urzędu (postanowienie k. 62 akt).

Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w P. wyznaczył adwokata w osobie adwokata K. K. (pismo k. 71 akt).

Pełnomocnik powódki podtrzymał dotychczasowe stanowisko powódki. Ponadto wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa oświadczając, że należność nie została uiszczona przez powódkę w całości ani w części.

Na wniosek pozwanego, postanowieniem z dnia 13 października 2016 r. referendarz sądowy ustanowił dla pozwanego pełnomocnika z urzędu (postanowienie k. 35 akt).

Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w P. wyznaczył adwokata w osobie adwokata W. K. (pismo k. 44 akt).

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa. Ponadto wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa oświadczając, że należność nie została uiszczona przez pozwanego w całości ani w części.

Pozwany A. B. (2) wnosił o oddalenie powództwa z tego względu, że M. B. wyprowadziła się dobrowolnie, a ponadto istniejący między stronami konflikt uniemożliwi im dalsze mieszkanie we wspólnym mieszkaniu.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. B. pozostaje w związku małżeńskim z A. B. (1) (dowód: odpis aktu małżeństwa k. 5 akt). W trakcie trwania związku małżeńskiego powódka wraz z pozwanym A. B. (1) kupili lokal mieszkalny położony w C. przy ul. (...) do majątku wspólnego (dowód: odpis księgi wieczystej k. 6 akt). W mieszkaniu tym strony mieszkały wspólnie. Od 9 listopada do 19 listopada 2016 r. powódka była hospitalizowana w Szpitalu w C.. Do domu powódka wróciła 18 listopada 2015 r. W dniu 19 listopada 2015 r. pokłóciła się z mężem. Po tym jak mąż uderzył ją kulą inwalidzką powódka wybiegła z mieszkania do sąsiadki, po czym wezwała telefonicznie policję. Powódka weszła do mieszkania w obecności policjantów przybyłych na interwencję. W obecności policjantów powódka zabrała rzeczy osobiste z mieszkania. Gdy po kilku godzinach próbowała wrócić do mieszkania pozwany jej to uniemożliwił. A. B. (1) zmienił zamki do drzwi wejściowych i nie chce udostępnić kluczy powódce ani zezwolić jej na korzystanie z lokalu (dowód: zeznania powódki M. B. k. 26-27 akt, świadków: G. P. k. 28 akt, E. J. k. 28-29 akt).

Aktualnie przed Sądem Okręgowym w Płocku toczy się sprawa z powództwa A. B. (1) przeciwko M. B. o rozwód. Sprawa nie jest jeszcze zakończona (dowód: pismo k. 83 akt, zeznania powódki k. 88-89 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w niniejszej sprawie, zeznań: świadków G. P. k. 28 akt, E. J. k. 28-29 akt, B. M. k. 53-54 akt, M. U. k. 54 akt, oraz zeznań M. B. k. 27, 76, 88-89 akt, pozwanego A. B. (1) k. 66-68 akt.

Sąd uwzględnił dołączone dokumenty, gdyż ich prawdziwość nie budzi wątpliwości i żadna ze stron w toku postępowania ich nie kwestionowała. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz stron, gdyż w zasadzie były zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Zarówno strony jak i świadkowie zeznali, że strony pozostają w konflikcie. W wyniku awantury w dniu 19 listopada 2016 r. powódka opuściła lokal mieszkalny w obecności funkcjonariuszy policji. Od tego czasu pozwany nie chce aby powódka w dalszym ciągu mieszkała we wspólnym lokalu. Pozwany zmienił zamki w drzwiach wejściowych uniemożliwiając powódce z korzystania z lokalu. Konflikt między stronami jest tak głęboki, że aktualnie toczy się sprawa o rozwód.

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu roszczenie powódki, gdyż spełniało warunki określone w art. 344 kc.

Zgodnie z art. 344. § 1. k.c. przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, jak również przeciwko temu, na czyją korzyść naruszenie nastąpiło, przysługuje posiadaczowi roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to nie jest zależne od dobrej wiary posiadacza ani od zgodności posiadania ze stanem prawnym, chyba że prawomocne orzeczenie sądu lub innego powołanego do rozpoznawania spraw tego rodzaju organu państwowego stwierdziło, że stan posiadania powstały na skutek naruszenia jest zgodny z prawem.

W postępowaniu o naruszenie posiadania sąd bada tylko ostatni stan posiadania i fakt jego naruszenia. Ograniczony zakres rozpoznania sprawy wynika już z treści przepisu, który na marginesie niejako pozostawia kwestię prawidłowości stanu posiadania sprzed naruszenia i dobrej wiary naruszającego. W wyroku sąd określa czynności, które ma podjąć lub których ma zaniechać naruszający (T.A. Filipiak, w: A. Kidyba (red.), Kodeks cywilny, t. 2, 2009, s. 415)..

Również małżonkowi, który został wyzuty ze współposiadania mieszkania przez drugiego małżonka, przysługuje ochrona posesoryjna, przy czym dla istnienia tej ochrony bez znaczenia jest okoliczność, że mieszkanie położone jest w domu objętym wspólnością ustawową małżeńską. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 1969 r., III CZP 49/69, OSNC 1970, nr 6, poz. 103).

Kodeks cywilny z 1964 r. odmawia w art. 346 k.c. ochrony posesoryjnej w stosunkach pomiędzy współposiadaczami tej samej rzeczy, jeżeli nie da się ustalić zakresu współposiadania. Do tyczy to sytuacji kiedy "nie można ustalić zakresu współposiadania" w rozumieniu powołanego przepisu (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1966 r. III CZP 49/66 OSNCP z 1967 r. nr 1, poz. 6). Mianowicie chodzi o to, że zakresu współposiadania nie da się ustalić wtedy, gdy mamy do czynienia ze współposiadaniem "zależnym" w tym sensie, iż współposiadanie polega na zgodnym współdziałaniu współposiadaczy, tak jak to jest np. w wypadku prowadzenia wspólnego gospodarstwa rolnego. Natomiast używanie np. wspólnej sieni czy też korzystanie ze wspólnego mieszkania nie jest współposiadaniem "zależnym", bo przecież każdy współposiadacz korzysta ze wspólnej rzeczy samoistnie, niezależnie od innych współposiadaczy. Tak jest również i przy współposiadaniu przedmiotów objętych współwłasnością łączną małżonków z art. 35 k.r.o., choćby nawet nie nastąpił podział posiadania *quoad usum*. Z tych względów należy uznać, że przepis art. 346 k.c. w związku z art. 35 k.r.o. nie stanowi przeszkody do udzielenia ochrony posesoryjnej w stosunkach między małżonkami, jeżeli tylko współposiadanie małżonków nie było zależne jedno od drugiego w sensie o którym wyżej była mowa. Z powyższego wynika jednocześnie, że obojętne jest dla istnienia takiej ochrony, czy małżonkowie zajmują mieszkanie jako właściciele nieruchomości lub lokalu, czy też jako najemcy (art. 336 k.c.). Pozostaje jednak do rozważenia stosunek roszczenia posesoryjnego między małżonkami do uprawnienia małżonków wynikającego z art. 39 k.r.o. Według tego przepisu, w braku porozumienia między małżonkami w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym małżonek może się zwrócić do sądu. Mimo że przepis ten jest interpretowany i stosowany bardzo szeroko, nie wyłącza on możliwości ochrony posesoryjnej między małżonkami. Po prostu uprawniony małżonek ma możliwość wyboru pomiędzy tymi dwoma środkami ochrony w zależności od sytuacji faktycznej i przydatności danego środka. Wszędzie tam, gdzie ochrona posesoryjna będzie dla małżonka łatwiejsza, szybsza i skuteczniejsza, a zwłaszcza w wypadkach samowolnych wyzuc z posiadania, postawienia małżonka przed faktem dokonany, co zdarza się z reguły przy istnieniu rozkładu małżeństwa - należy uznać ochronę posesoryjną za bardziej celową. Założeniem przepisu art. 39 k.r.o. była bowiem niewątpliwie chęć uniknięcia rozdrażnień, będących następstwem procesów między małżonkami, które by mogły ujemnie wpłynąć na spójność i trwałość małżeństwa i rodziny jako podstawowej komórki społecznej.

W niniejszej sprawie powódka wybrała roszczenie z art. 344 k.c., przy czym wnosząc pozew w dniu 4 lipca 2016 r. zmieściła się w rocznym terminie do dochodzenia tego roszczenia, gdyż do pozbawienia posiadania doszło 19 listopada 2015 r.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie, zostały wypełnione powyżej przytoczone przesłanki, co skutkowało przywróceniem posiadania powódce.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążenia pozwanego kosztami procesu ze względu na jego trudną sytuację majątkową i przekonanie o słuszności swojego stanowiska.

Należność dla ustanowionych z urzędu pełnomocników stron Sąd zasądził na podstawie §4 i 11 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2015.1801) powiększonej o podatek VAT.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

(...)